

Seks ja heaolu vabastavas eemaltvaates

MARKO MÄGI -*Õhtuleht 18.07.1995*

Galeriis *Sammus* võib vaadata praegu Eestis tegutseva inglise kunstniku **Miranda Housdeni** installatiivset väljapanekut, mida on reklaamitud kui lihtsalt *Works in Tallinn*, aga ka pealkirja *Viljarikas* all. Mainitud sisuline ühishisimetaja hõlmab näitusesaali paigutatud irooniliselt erootilisi objekte tabavalt.

Ruum pole üle kuhjatud, kuna sisaldab vaid nelja taeist, mille vaheline tühjus neid esile tõstab. Tühjuses liikuvale näitusekülalastajale on seega loodud soodsad tingimused pakutava vastuvõtuks.

Kolmemõõtmeliste kompositsioonide detailidena domineerivad vorstjad fallosed ja nisakujulised naiserinnad ning seinale riputatud lille sarnane moodustis meenutab emakat ka laiemas tähenduses. Kaasaegselt on kasutatud materjale nagu preservatiivid, beebilutid ja kunstkarusnahk, mis väljendavad humoorika mängulisusega terviklikku väljapanekut läbivat aktuaalset ideestikku.

Mõjuvatest omadustest vahelduvad võikus ja sulnidus. Viimast on rohkem, kuid võttena kannab projekti teadlik liialdamine mõlemaga.

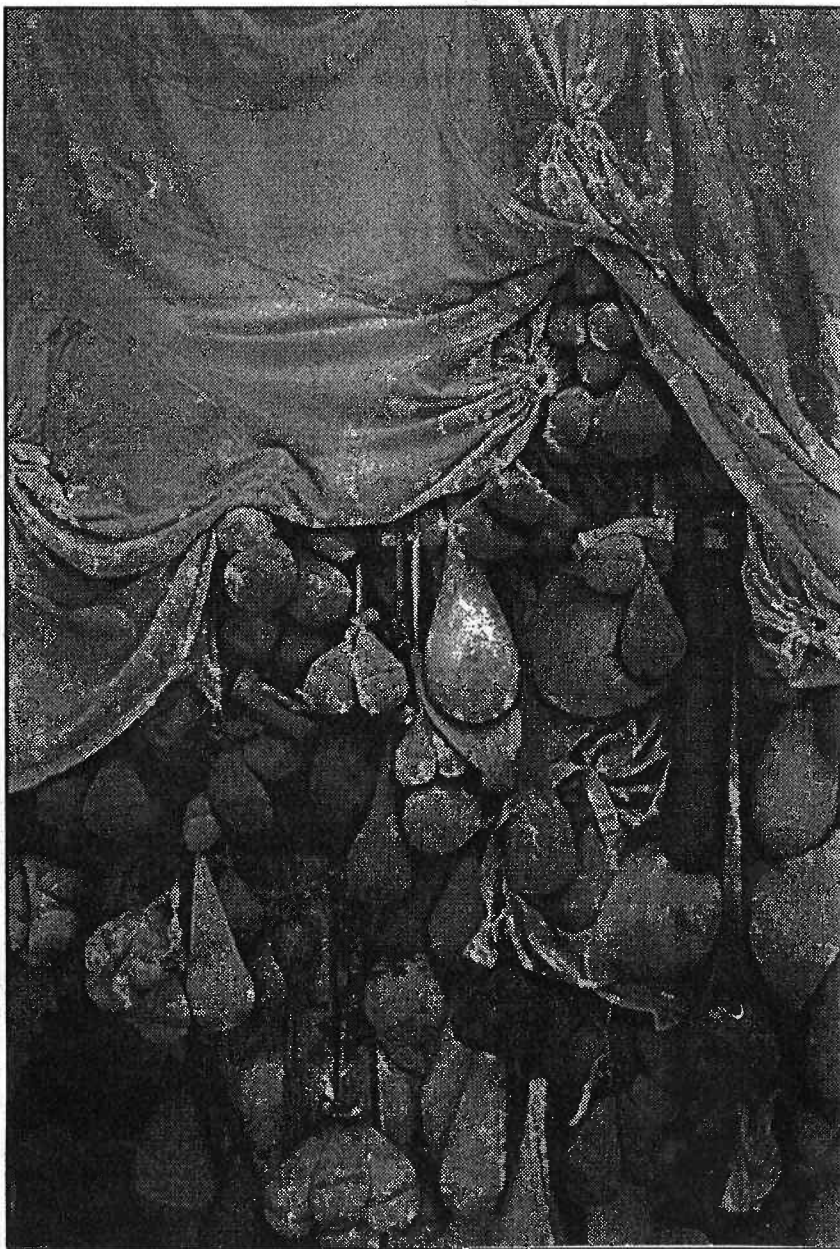
Miranda Housden käsitleb oma näitusega inimlikku seksuaalsust, keskendudes sellest tingitud rahulolule. Luubi alla on võetud seksuaalne rahuldatus kui tähtis osa üleüldisest heaolust.

Välja pakutud teema ja selle käsitlus seostuvad peale isikliku tasandi ka mõistega *heaoluühiskond*, mis planeedi paljudes paikades juba kehtestatud ja paljudes veel pürgimuste sihiks. Lugupeetumaks tegevuseks ja rahulduse peamiseks allikaks peavad paljud heaoluühiskonna liikmed aga tarbimist.

Ennast hästi tunda tahavad ilmselt kõik – nii need, kes nõnda teevadki, kui ka sellest unistajad. Vastavat soovi ja turvatunnet selle täitumisest hukka mõista oleks kindlasti ülekohtune, aga ometi ei saa eitada võimalikult kaasnevat ohtu rasvuda ehk lamedustada.

On täheldada, et mainitud oht kipub tihti meelet minema ka praeguses kohalikus aegruumis, kuid õnneks kasutatakse väljendit *eneseaga rahulolev* siin ikka veel muu hulgas põhjendatult torikiva rõhuasetusega.

Vaimne lamedustumine ehk rasvumine

Fragment **Miranda Housdeni** taeisest.

muudab loiuks ja tekitab nõmedust, mis piirab inimese huvid ja neist tingitud tegevused omakasupüüdliku tarbimise ja rahulolu nautimise kitsastesse raamide. Raske on olla siis viljarikas, kuna totaalse täitumuse korral võib ohvri funktsioneerimine täiesti soikuda.

Nagu toitu ja luksust võib kaubana tarbida ka seksi, mida ei vaevuta hingestama. Kõige kaubastamine on saanud paljuthaaravaks tendentsiks.

Ei pruugi jätkuda aega ega energiat haarde täielikuks vältimiseks, kuid oht varitseb eelkõige voolustkantud sil-

maklappidega otsevaatajaid, kel pole jätkunud aega ega energiat toimuva teadvustamiseks. Lihtsameelselt ja üheselt suhtujad on põhjendamatult optimistlikud, kuid satuvad nüriduse lõksu kõigepealt.

Tõhusalt aitab vabadust säilitada ajutinegi distantseerumine väljakujunenud rutiinist ning eemalviibija positsioonilt sellele võimalikult kriitilise ja pika pilgu heitmine. Säärase selgusttoova vaatlusega kaasnevast tervendavast irooniast näib kantud ka Miranda Housdeni tõsinaljakas näitus.